

K. Ruschková: Přijďte s námi diskutovat

Únorová beseda v kině Dukla k nakládání s odpady vyvolala celou řadu otázek, zejména těch, které se dotýkají výstavby spalovny. Radnice se přihlásila k maximálně otevřené komunikaci s občany, i v tomto čísle Novin jihlavské radnice se budeme tématu věnovat. O rozhovor jsme požádali vedoucí odboru životního prostředí magistrátu Katarínu Ruschkovou.

Začneme možná od konce, ale proč spalovna vyvolává takové emoce?

Už samotné slovo spalovna vyvolává negativní pocit, v lepším případě si hodně lidí představí kouřící a páchnoucí komín. V češtině není slovo, které by označovalo zařízení, které umí spálit odpad, získat z něj teplo a elektřinu a přitom téměř dokonale vyčistit to, co z něj vyjde. Přitom třeba bioplynové stanice či kotelny na biomasu vypouští do ovzduší více škodlivin, lepší výsledky než spalovna mají pouze plynové kotelny. Pro přesnější označení spalovny se užívá zkratka ZEVO, tedy zařízení na energetické využití energie. Uznávám, že to není zrovna vtipné nebo uchu lahodící slovo, ale zatím neznáme lepší.

Problém je tedy v nedostatku informací, které má veřejnost k dispozici?

Donedávna to bylo téma pouze pro užší okruh osob, které si informace dokázaly najít. Teď je věc o krok dál a je na nás, abychom informace srozumitelně předali i široké veřejnosti. Celý systém není jednoduchý, ale ti, kteří byli ochotni slyšet a vidět, většinou pochopili, že směr, kterým se chceme vydat, je správný.

Na besedě v kině zaznělo, že spalovna, nebo chcete-li ZEVO, by paradoxně mohlo ovzduší ve městě prospět? To nezní moc reálně.

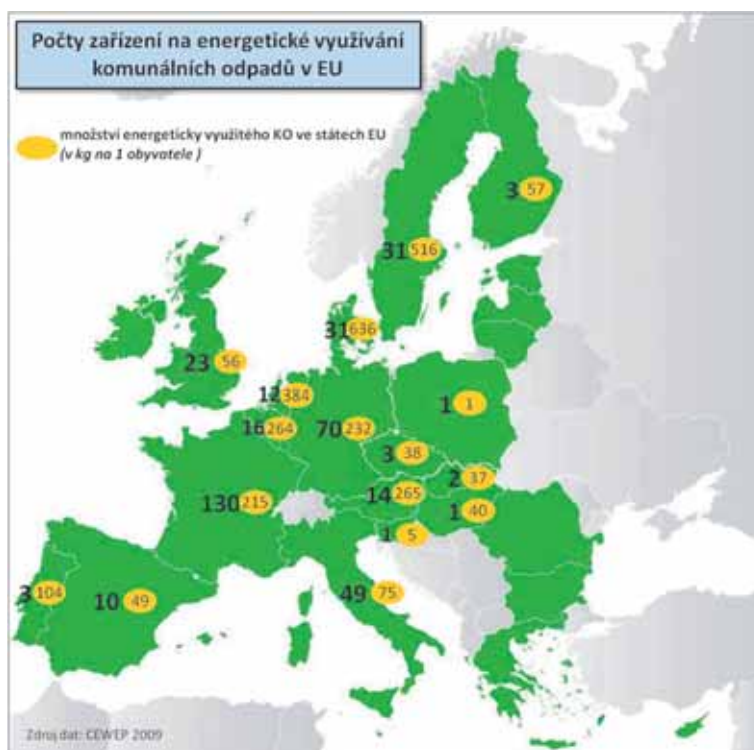
Možná to tak nezní, ale reálně to je. ZEVO s dokonalou filtrací by mohlo pomoci odstatit právě ta zařízení, která zde dosud fungují a chrlí do ovzduší škodliviny.

Jihlava, resp. Kraj Vysočina asi není prvním místem, kde by spalovna měla stát.

Nejde o hazard nebo experiment, obdobné systémy včetně spaloven fungují po celém vyspělém světě, v západní a severní Evropě velmi masivně. Například k přírodě tak úzkostlivě opatrné Rakousko využívá 14 spaloven. Kdyby to byl tak špatný systém, jak se občas někdo snaží veřejnosti namluvit, nestály by spalovny v centrech měst, jako tomu je například ve Vídni nebo i u nás v Liberci.

Co pro lepší informovanost chcete udělat?

Připravujeme webovou stránku, kde chceme téma odpadů v maximální šíři, ale srozumitelným způsobem přiblížit veřejnosti. Každý, kdo bude mít zájem získat informace třeba o tom, jak správně vytrídí odpad, co se z něj dá vyrobit, z čeho

černé číslo = počet zařízení na energetické využití odpadu
číslo v oválu = množství energeticky využívaného odpadu v kg / osoba / rok

se skládá poplatek za svoz odpadu, nebo třeba jak funguje ZEVO, zde informace snadno najde. Je s tím velká práce, zabere to nějaký čas, ale snažíme se vytvořit solidní web, to nejde udělat na počkání.

Samozřejmě se snažíme komunikovat i s tiskem, s veřejností a připravujeme osvětové akce, letošní Den Země 19. dubna na náměstí bude věnovaný právě především zpracování odpadu. S informacemi jdeme také do školek a škol atd.

Neměly tyto kroky přijít dříve?

Pokud jde konkrétně o spalovnu - čas na diskusi nastal teď. Teprve teď je nad čím se bavit, je tu ucelený dokument, který popisuje situaci a navrhuje další kroky, ale nic není rozhodnuto a uzavřeno. Dokument vytvořila skupina odborníků různých oblastí a tím nám vytvořili základ pro diskusi. Není možné, aby koncepci od začátku tvořily stovky lidí, ale je-li vytvořen základ, můžeme s ním pak už všichni pracovat a třeba, je-li pro to důvod, můžeme i o úpravě tohoto základu diskutovat. Je přínosnější připomínkovat a vlastně i snažit se kritizovat něco konkrétního. Nyní můžeme řešit problém ke spokojenosti veřejnosti i nevládních organizací způsobem, který bude dlouhodobě udržitelný ekologicky, ekonomicky i společensky. Předpokládá to vůli ke spolupráci, konstruktivní jednání a schopnost naslouchat jeden druhému.

Při jednání městského zastupitelstva, které bralo na vědomí studii ISNOV, se zastupitel Šlechtický podívoval, že byl tento bod zařazen až na konec jednání zastupitelstva. Jako by dal najevo, že tu existuje kalkulace s únavou, a problémová tematika tak snáze unikne pozornosti.

Každý zastupitel na začátku schůze může navrhnout změnu programu, aby byl bod projednán dříve, čehož pan zastupitel nevyužil. Zastupitelé dostávají materiály včas k prostudování. Byli jsme připraveni kdykoliv před zastupitelstvem odpovědět na případné dotazy či vysvětlit nejasnosti. Navíc součástí zadání změn územního plánu, které schvalovalo zastupitelstvo o několik desítek minut dříve, bylo umístění ZEVO. Ani v této fázi nebyly žádné připomínky a námitky, předpokládala jsem tedy, že zastupitelé jsou s problematikou seznámeni a její složitosti jsou si vědomi.

Jeho hlavní protesty směřovaly k tomu, že je vše uspěchané a domáhal se pracovního zastupitelstva pouze k tématu ISNOV, resp. spalovny.

Město se k ISNOVU přihlásilo už 14. dubna 2010 a náměstkyně primátora Rudolfa Chloučka jmenovalo členem řídicího výboru. Kromě této cesty k informacím byl zaveden portál na webu kraje a posledního půl roku na stránkách NJR je s ISNOVem seznamována veřejnost. Navíc ale nyní zastupitelé města ISNOV pouze brali na vědomí a souhlasili s jeho dalším pokračováním.

Pak lze takovým námitkám jen těžko rozumět... Podobně bývalý zastupitel města Vít Prchal na besedě v kině Dukla vyjádřil názor, že se postupuje obráceně, nejprve se k problému měla vyjádřit veřejnost, měla být beseda, a pak teprve měli zastupitelé ISNOV schvalovat.

Poslání Integrovaného systému nakládání s odpady (ISNOV) není „navrhnout spalovnu“, ale navrhnout celý, pokud možno co nejdokonalejší systém nakládání s odpady v celém regionu.

Budu se opakovat – je efektivnější se vyjadřovat k něčemu konkrétnímu. Tím je dokument ISNOV, který vytvořil pracovní tým zvolený ze zástupců svozových organizací a organizací nakládajících s odpady, úředníků z oblasti odpadového hospodářství, politiků a členů nevládních organizací. Po dokončení práce tohoto týmu se otevřela možnost diskuse, jejíž součástí byla třeba i beseda s občany v kině Dukla.

Padala také kritika, že dokument neřeší jiné varianty než spalování, resp. energetické využití odpadu.

Opak je pravdou, zpracovatel posuzoval všechny navrhované varianty, bylo jich celkem sedm. Od jedné centrální spalovny přes několik menších až po variantu „zero waste“, tedy varianty s „nulovým odpadem“. Paradoxně se tato varianta zařadila na návrh jedné ze svozových společností nakládajících s odpady, nikoliv například na návrh Arniky, jejíž člen v pracovní skupině rovněž figuroval.

ISNOV postupně schvalují zastupitelstva měst na Vysočině. Co bude dál?

Budou následovat další kroky – studie proveditelnosti, která určí, zda a kde by toto zařízení mohlo stát a za jakých podmínek, pak všechny zákonné procesy – změna územního plánu spojená s posouzením SEA, následně projektová EIA, územní a stavební řízení atp. Ve všech těchto fázích se může do jednání zapojit veřejnost, nevládní organizace. Spolupráci jen přivítáme, protože jsou pro nás názory veřejnosti důležité.

Integrovaný systém nakládání s odpady Vysočina (ISNOV):

Kraj Vysočina v roce 2010 rozhodl o zahájení přípravy Integrovaného systému nakládání s odpady v Kraji Vysočina (ISNOV). Projekt měl za úkol navrhnout způsob nakládání s odpady v kraji. Motivů je několik – je tu snaha ujednotit systém v celém regionu, důvody jsou i časové - evropská legislativa omezuje otevírání nových skládek a stávající budou brzo zaplněné, do budoucna bude Evropská unie ukládání odpadů na skládky zatěžovat i ekonomicky - zvyšováním poplatku.

Projekt rozebírá lepší separaci a materiálové využití odpadu, řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem.

Vznikl řídicí výbor a výběrovým řízením byl vybrán zpracovatel. Výsledky jsou nyní projednávány ve všech zastupitelstvech – kraje i měst, účastnících se projektu, která vyberou a schválí nejvhodnější variantu ISNOV. Jako jediné ekonomicky i ekologicky přijatelné řešení vyšlo vybudování zařízení na energetické využití odpadů (ZEVO), tzn. spalování odpadů s výrobou tepla pro systémy centrálního vytápění a výrobou elektrické energie.

Na straně 8 si prohlédněte schéma energetického využití odpadu. **-Im-**